OLEANDRY

KWIECIEŃ 1936 KOMUNIKAT Nr. 2

ZWIĄZEK LEGJONISTÓW POLSKICH

ODDZIAŁ W KRAKOWIE

Zarząd Okręgu Związku Legjonistów Polskich składa wszystkim Członkom Oddziału serdeczne życzenia

WESOŁYCH ŚWIĄT

Zarząd Oddziału Krakowskiego Zw. Leg. Pol. składa Bratnim Oddziałom a także Kołom Pułkowym, Komisjom i Sekcjom oraz wszystkim Kolegom i Przyjaciołom naszym najserdeczniejsze życzenia

WESOŁYCH ŚWIĄT

Potrzebny nam jest program polski i wódz i działanie...

Przemówienie programowe Prezesa Oddziału Krakowskiego Dra Stanisława Korczyńskiego na Walnem Zebraniu Oddziału w dniu 15 marca 1936 r.

Niewiem znów, poraz drugi, czy będę miał szczęście i możność stanąć — przed ogółem Krakowskiego Oddziału Związku Legjonistów. Ta okoliczność zmusza mnie do napisania krótkiego sprawozdania z działalności Zarządu za rok 1935, któremu z Waszej woli przewodniczyłem.

Trzy były zasady, które padły w styczniu 1935 r. jako przewodnie znaki w pochodzie pracy zbiorowej Oddziału naszego, obowiązujące wszystkich i wszędzie: **szczerość między legjonistami, karność masy i bezinteresowność przywódców.**

Zarząd, któremu przewodniczyłem stawiał te wymagania najpierw do siebie, a równocześnie i do ogółu. Nie poszliśmy nigdy na kłamstwo czy demagogję, nie obiecywaliśmy złotych gór, a równocześnie członkowie zarządu dołożyli starań, by obowiązkom podjętym dobrowolnie godnie sprostać i najlepiej w naszych warunkach je wykonać.

Zaraz 30 stycznia ukonstytuował się wybrany nowy Zarząd, wybierając wice-prezesami ob. mjr. Broczyńskiego i ob. radcę Zacharjasiewicza, kierownikiem Bratniej Pomocy ob. Dr. Sondla, sekretarzem ob. Nabla, skarbnikiem ob. Stankiewicza.

Ten skład prezydjum okazał się udanym. Jakkolwiek niedługo zaczęły pojawiać się zrzekania z godności członków, to trzeba przyznać, że Zarząd począł zwolna stawać się całością jednolitą, zgodną i mimo częstych różnic zgraną w działaniu.

Szczególnie szczęśliwem okazało się dla dobra organizacji powierzenie spraw finansowych ob. Stankiewiczowi, który pozakładał konieczne księgi, mrówczą pracą i zapobiegliwością przez budżetowanie miesięczne doprowadził sprawy gospodarki pieniężnej do stanu wzorowego. Ob. Broczyński poprowadził prace Komisji Weryfikacyjnej i Gospodarczej, zaś ob. Zacharjasiewicz Bratnią Pomoc; prócz tego przejął potem sprawy administracyjno-gospodarcze. Trzeba bowiem pamiętać, że praca nowego Zarządu nie zaczęła się w styczniu 1935 r. Sięgała korzeniami swemi roku 1933, a wyraźnie zaczęła być urzeczywistniana od czerwca 1934 roku.

Wtedy to już zdawaliśmy sobie wszyscy sprawę, że wobec naszego statutu należy szybko i sprawnie, a rzetelnie oczyścić Związek z niewłaściwych członków oraz spowodować powrót tych legjonistów, którzy dotąd stali niestety na uboczu. Pracę tę wykonano głównie dzięki majorowi Broczyńskiemu i członkom Komisji Weryfikacyjnej.

Powtóre wobec innej i nowej sytuacji legjonowej (Koła Pułkowe) należało uregulować stosunek władz Związków Legjonowych do władz Kół Pułkowych.

Stosunek ten w Krakowie uregulowaliśmy jako pierwsi w Polsce w sposób praktyczny i życiowy, a zarazem może jedyny, opierając nową organizację Zarządu Oddziału i jego Komisyj, Sekcyj, referatów na podbudowie z Kół Legjonowych.

Tu mogła się nareszcie wyrazić idea najlepszego doboru żołnierza legjonowego, frontowca i szarego cichego, ofiarnego pracownika. Koło jako zwierciadło charakterów i sito zdolności, dać mogły to, co było w nich najlepszego. Ale takie oparcie się na kołach zmuszało do pracy obliczonej dla 11-tu w Krakowie istniejących Kół Pułkowych i do wyzyskania masy 1.000 bezmała członków gotowych do nowej pracy. Praca ta skupiała się głównie w dwóch zagadnieniach:

1) Sprawa pomocy Koleżeńskiej w szerokiem ujęciu.

2) Szeroko pomyślana Praca oświatowo-kulturalna.

Obie te sprawy wymagały odmiennego niż dotąd ujęcia organizacyjnego. Wielość spraw i liczebność odmian były powodem, że należało stworzyć tu komórki zbiorowe wieloosobowe, bo jeden człowiek nawet najściślejszy i wyposażony w czas i większe środki materjalne działania nie byłby w możności zaspokoić wszystkich potrzeb.

Tak też uczyniliśmy. Już w październiku

1934 r. powstał zarys organizacyjny Komisji Pracy Społecznej a w grudniu tegoż roku wyłaniały się kontury sekcji Bratniej Pomocy, które w marcu stały się rzeczywistością.

Gdy do tego powiemy, że na czele i do pomocy stanęli nowi ludzie niezmęczeni i niezrażeni przeszłością narzekań, pretensji i często niesłusznych żądań i żalów, to okaże się, że cała maszynerja organizacji aczkolwiek świeża i narażona na błędy ruszyła naprzód i dziś po pewnym czasokresie możemy spokojnie powiedzieć, że tak czynić należało.

Przejdę teraz do fragmentów działalności zarządu za rok 1935.

Odbył on w tym czasie do dnia dzisiejszego 21 posiedzeń, niezależnie od kilku posiedzeń prezydjum, a więc blisko 30 posiedzeń.

Poza posiedzeniami o charakterze organizowania pewnej komórki, były to posiedzenia o planach kwartalnych pracy, sprawozdawcze z wykonania pewnych prac i przygotowanie materjału na zebrania informacyjne, oraz okolicznościowe (opłatek, święcone, bilanse miesięczne, imprezy i t. p.).

Z pośród 16 członków pełnego zarządu odeszło w ciągu okresu 8, a mianowicie: 1. ob. Wawrzecki, 2. ob. Wilczyński, 3. ob. Nabel, 4. ob. Sondel, 5. ob. Szromba, 6. ob. Więcek, 7. ob. Żak, 8. ob. Broczyński.

W styczniu postanowiono utworzyć przy Zarządzie referat Kół Pułkowych oraz referat prasowy. Ten pierwszy pozostał tylko na papierze.

W lutym zapadła decyzja co do zwolnienia kierownika Straży p. Pilcha, a dyrekturę Straży oddał Zarząd kpt. Wawrzeckiemu. Zmiany te przyniosły poprawę stosunków.

Zreorganizowana w marcu Bratnia Pomoc pod kierunkiem serdecznego kolegi Dr. Sondla przeszła na system deputatów. Szczupłość naszych środków zmuszała do wielkich ostrożności, a smutne odmowne decyzje wynikały z tej naczelnej zasady gospodarowania groszem publicznym, by był ten grosz wydawany najbardziej celowo, w najlepsze ręce i **w granicach miesięcznej kwoty, zgodnie z budżetem.**

O tych sprawach, wynikłych z biedy a prawie w 300 wypadkach nędzy legjonowych rodzin i ich bezrobocia mówiłem nieraz, że nie leży ono w granicach i możliwościach Zarządu, a przeciwnie jest to zagadnienie, które rozwiązać ma społeczeństwo i władze. Honor i obowiązek nowopowstałego Państwa wymaga, by władze tegoż dały każda u siebie możność pracy i życia tym, którzy to państwo stwarzali, przez młodość, krew i cierpienia.

Każda firma czy instytucja publiczna winna prześcignąć się w uplasowaniu legjonisty i zaopiekowaniu się nim po ojcowsku. Niestety, wielu legjonistów pracuje w Województwie, Kuratorjum, Starostwie i t. p. Ilu przełożonych dba o tych ludzi? Ilu Starostów niema u siebie w powiatach bezrobotnego legjonisty?

W kwietniu wyłoniła się, zresztą nie nasza myśl, powołania do życia Federacji powiatowej. Zaapelowano o dobrowolne podwyższenie wkładek miesięcznych ponad 1 zł. od zamożniejszych członków i dało to piękną sumę blisko 2000 zł. na Bratnią Pomoc. Zdecydowano zakup własnego fortepianu.

Również w tym czasie Zarząd podpisał deklarację na pożyczkę inwestycyjną w wysokości 3000 zł.

Sekcja Pracy Zewn. urządziła zebranie z działaczami społecznymi. Ob. Kaczmarczyk deklaruje i wpłaca 1000 zł. na Bratnią Pomoc. Wspominam o tem dlatego, że zdarzenie to jest znamienne dla środowiska. Sam niebogaty składa ofiarę ze swej pracy dla naszych najbiedniejszych.

Przychodzi żałobny w Polsce maj 1935 r. i wstrząsa nami do głębi tragiczna wieść o odejściu Komendanta. Niespodziewany ten grom uderza w nieprzygotowane społeczeństwo i zmienia nastroje. Stajemy się więcej skupieni, zgodliwi i starsi. Brakło kierowniczej ręki i ojcowskiego serca.

Jest pustka albo serce zbiorowe. Szukamy autorytetu i otwieramy oczy na ogrom zaniedbań i ogrom pracy, którą ktoś w Polsce musi wykonać. Szukamy się wszyscy i chcemy iść do Śmigłego. Sądzimy, że jesteśmy potrzebni państwu, tembardziej gdy brakło Twórcy Niepodległości i czekamy, jak i kto zapoczątkuje marsz do jutrzejszej Wielkiej Rzeczypospolitej przez podjęcie trudnych i wielkich problemów.

Wspólnie z okręgiem zorganizowano wielką manifestację żałobną 13 maja gromadząc cały gorący Kraków, potem wspólnie pomagano w uroczystościach pogrzebowych 18-go maja. Niestety myśl nasza, by kondukt pogrzebowy przeszedł obok Oleandrów nie uzyskała większości.

Na sekcję strzelecką wydatkowaliśmy kwotę 600 zł. 30 maja Oddział Krakowski wziął udział w sypaniu Kopca i złożeniu ziemi z urn, a wraz z legjonistami Warszawskiego Okręgu złożył hołd Komendantowi w Krypcie na Wawelu.

W czasie zjazdu legjonowego w sierpniu pełniliśmy rolę gospodarzy wraz z Okręgiem, a chór legjonowy w arkadach Wawelskich miał zaszczyt pracą swą artystyczną godnie reprezentować krakowski sztandar legjonowy.

Po przerwie wakacyjnej we wrześniu ruszyło znów bujne tempo życia w Oleandrach. Prace Sekcji odczytowej, artystycznej i tradycji wypełniały bogatą treścią codzienny byt krakowskiego odcinka. Opuszczają nas zasłużeni koledzy i wytrwali pracownicy, mjr. Broczyński, Sondel i Wawrzecki. Oddział dokonuje kooptacji wobec zdekompletowania przez poprzednie i dalsze rezygnacje spowodowane głównie opuszczeniem Kra-

kowa przez tych obywateli. Wyłania się myśl utworzenia Klubu filatelistycznego i wpływają pierwsze zgłoszenia na mieszkania przy ulicy Czarodziejskiej.

Poza dwoma zebraniami ogólno informacyjnemi, gdzie obywatele mieli możność swobodnego wypowiedzenia się w lutym i czerwcu i które wykazały znaczny proces zmiany na lepsze, Zarząd nie mógł zwołać 3 informacyjnego zebrania w listopadzie, z przyczyn zewnętrznych. W listopadzie dokonano zmiany na stanowisku sekretarza, które to funkcje powierzono prof. Zarembie. Niestety i ta zmiana musiała ulec rewizji wskutek groźnej choroby ob. Zaremby.

Z powodu przeciążenia pracą ob. Rakisza powierzono prowizorycznie obowiązki kierownika Bratniej Pomocy ob. Dr. Söhnelowi. Tak przez cały rok 1935 i sekretarjat i Bratnia Pomoc były terenem ciągłej niepewności i zmian kierowników.

5 stycznia br. w sali Hawełki odbył się piękny i nastrojowy opłatek Legjonowy przy udziale krakowskiej elity legjonowej w liczbie 270 osób.

Podobnie jak kwietniowe święcone, uroczystości te gromadzą całość naszych krakowskich kolegów i zespalają bliżej starych towarzyszów broni.

W Chórze legjonowym zaszły w styczniu br. zmiany w zarządzie, gdzie kierownictwo objął ob. Szwertner i zmiana dyrygenta. Pierwszy przez 4 lata istnienia Chóru dyrygent Dr. Święch ofiarnie i szlachetnie, acz nie legjonista, służył naszej ideologji. Oddział krakowski zachowa to w pamięci.

Wreszcie i ostatnia zmiana w osobie urzędnika sekretarjatu. Z dniem 1 lutego przeszedł na służbę państwa ob. Pacuła, który całą umiejętność, wiedzę i czas oddawał Oddziałowi. Można wprawdzie na wszystko narzekać, wady i błędy są często nieuniknione, ale praca ob. Pacuły nacechowana była oddaniem dla dobra legjonistów i za to imieniem Zarządu składam mu wyrazy uznania.

Praca Oddziału i Okręgu odbywa się w niezwykle korzystnych lokalowo warunkach. Ale życie idzie naprzód. Zaczyna nam być ciasno. Lokal zbudowany dzięki wysiłkom poprzednich zarządów i ofiarnej pomocy społeczeństwa nie może już pomieścić naszych agend. Należałoby co rychlej myśleć, a nawet zacząć budować drugie skrzydło, a przedewszystkiem wielką salę. Niestety, brak pieniędzy, wyczerpanie społeczeństwa, rozpoczęcie budowy Muzeum Narodowego, Bibljoteki Jagiellońskiej, ponadto prace związane z uczczeniem zmarłego Wodza, są temi okolicznościami, które zmuszały nas do niewszczynania w chwili obecnej akcji dalszej rozbudowy Oleandrów.

Reasumując te krótkie uwagi, które znajdą swe naświetlenie w dalszych sprawozdaniach pragnę przed obywatelami jako zbiorowem sumieniem obozu legjonowego krakowskiego środowiska, a więc środowiska o wielkich ambicjach i obowiązkach, podkreślić jedną myśl.

Zmiany organizacyjne Oddziału Krakowskiego, nowi pracujący z nami ludzie, budżetowanie miesięczne, deputaty czy niedeputaty, wreszcie rozbudowa pracy zewnętrznej są zaledwie kroplą w wielkiej rzece polskiej i nie mają żadnego znaczenia na bieg rzeczy polskich.

Zapowiadana zmiana statutu legjonowego na nowy, z prezesa na komendy, nie poprawi położenia ludzi tego obozu, ani sama nowa forma nie naleje treści, skoro jej zbrakło ze zgonem Marszałka. Rozważywszy wszytkie za i przeciw Komendzie i Prezesurze trzeba to mieć na uwadze, że legjoniści to mojem zdaniem grupa rządząca a nie grupa rządzona. Jeżeli ktoś po 40-ce nie umie jeszcze rządzić sobą i kierować otoczeniem, to już nigdy tej sztuki nie nabędzie. Polska i każda istniejąca w niej komenda jest za biedną, by mogła komenderowanym płacić dobrami materjalnemi (jak niemiecki przemysł finansował Schutz Staffeln). A pamiętajmy, że kombatanci w Polsce to element najbiedniejszy. Tylko w jednym wypadku możliwą jest nowa komenda poza komendą Józefa Piłsudskiego. Gdy tę komendę odda się na usługi „mitu polskiego“, zrodzonego z iskier Żeromszczyzny i stworzy państwo polskie totalne z zakonem rycerzy ten mit realizującym, grupę dostatecznie zwartą i odpowiedzialną. Wszystko inne byłoby komedją osobistą, niegodną narodowych wielkich celów i obowiązków w tak trudnych czasach dla społeczeństwa wydobytego z niewoli.

Nowy statut, jeżeli wzmocni władzę zarządów, a nadewszystko jeżeli godni przywódcy nie będą spać na wygodnych stanowiskach, jeśli oni nie będą „zawalać“, to masa nasza dorośnie do sytuacji i spełni najtrudniejsze zadanie.

O te zadania na ostatnie 10 lat pracy publicznej mi idzie, a nie o statut.

Potrzebny nam jest wódz do działania. Elicie nie wolno drzemać na laurach, bo następne pokolenie idzie, jest głodne i złe. Potrzebny jest nam wszystkim program polski, i wódz, i działanie!

* * *

Po wygłoszeniu powyższego przemówienia programowego rozległy się na wypełnionej po brzegi sali niemilknące oklaski, poczem przystąpiono do normalnych obrad, którym przewodniczyło poprzednio przez aklamacje wybrane Prezydjum pod przewodnictwem ob. posła Starzaka. Obok przewodniczącego zasiedli ppułk. Wojakowski i wiceprez. dr. Klimecki jako członkowie, oraz ob. ob. Kossek Stan. i Schwertner Bronisław jako sekretarze.

Przewodniczący poszczególnych Komisyj

i Sekcyj zdali sprawę dokładną z pracy i jej wyników w ubiegłym roku. Gdy wyczerpano już cały materjał sprawozdawczy wybrano na wniosek sali komisję-matkę, celem wybrania pięciu nowych członków Zarządu, oraz drugą komisję wnioskową.

Po zarządzonej przerwie komisja-matka zaproponowała Walnemu Zebraniu następujących obywateli jako kandydatów na członków Zarządu: ob. ob. Jaźwieckiego Michała, Rutkowskiego Andrzeja, inż. Schoena Tadeusza, mjra Szczerbę Juljana i ppułk. Wojakowskiego Władysława. Dwa miejsca nieobsadzone pozostawiono do dyspozycji Koła Piątaków. Kandydaci do Zarządu w wymienionym składzie zostali przez obecnych jednomyślnie wybrani.

Nastąpiły dyskusje nad sprawozdaniem Prezesa dra Korczyńskiego i poszczególnych referentów. Po trzy godziny trwających przemówieniach Przewodniczący zarządził głosowanie nad udzieleniem absolutorjum Komisji Gospodarczej i Votum zaufania dla Zarządu.

Gdy przewodniczący stwierdził, że cała sala niemal bez wyjątku opowiedziała się za tym wnioskiem, zabrzmiały długo niemilknące oklaski.

Komisja wnioskowa Walnego Zebrania w składzie osobowem: Ob. ob. mjr. Milli, mjr. Szczerba, Goldfinger, Kossek, Jazwiecki — po przestudjowaniu wniesionych na Walne Zebranie wniosków, — przedłożyła je według kolejności jak następuje:

1) Wobec wzmagającego się zbrojenia w świecie, Walne Zebranie apeluje do swych przedstawicieli w ciałach ustawodawczych, aby sprawy bezpieczeństwa i obrony Państwa stały w pierwszym planie kolejności i wydatki na ten cel nie były zmniejszane.
2) Walne Zebranie, na skutek zażaleń członków, poleca wyłonić przy Bratniej Pomocy Oddziału Komisję do zbadania stosunków i warunków pracy legjonistów, specjalnie na terenie Wodociągów Miejskich.
3) Walne Zebranie uchwala zwrócić się do Zarządu Miejskiego w Krakowie, odnośnie legjonistów tam zatrudnionych, aby wszystkie lata służby legjonowej i w W. P. zaliczone były do wysługi lat, oraz poczynić tam starania by ustabilizować wszystkich legjonistów pracowników Miejskich, a zweryfikowanych członków Oddziału Krakowskiego.
4) W sprawie zniżek tramwajowych postanowiono upoważnić Zarząd Oddziału do wystąpienia do Dyrekcji Tramwajów Miejskich przez Zarząd Miejski, o przydział biletów bezpłatnych dla niezamożnych członków Związku.
5) Sprawę spowodowania cofnięcia zwolnień z pracy — poleca się Bratniej Pomocy.
6) Sekcję Inwalidów wojennych, oraz Wdów i Sierot, poleca się utworzyć przy Bratniej Pomocy.
7) Sprawę przesunięć służbowych, — poleca się do załatwienia Bratniej Pomocy.
8) Odnośnie sprawy **Osiedla Legjonowego**, wyłania się Komisję w składzie następującym: inż. Ditrich, kom. Królikiewicz, arch. Kaczmarczyk, arch. Tombiński i ob. Jędrzejowski.
9) Sprawę Cmentarza Legjonowego odstępuje się do przygotowania Komisji Bratniej Pomocy.
10) Zarząd Oddziału wyjaśni i zainterpeluje odnośne czynniki w sprawie ustalenia lecznictwa niepodległościowców na koszt Skarbu Państwa.
11) Walne Zebranie uchwala utworzyć przy Bratniej Pomocy Fundusz Pogrzebowy i poleca Zarządowi Oddziału czynić starania, aby grzebanie zmarłych legjonistów odbywały się na koszt Skarbu Państwa i z honorami wojskowemi.
12) Zarząd Oddziału poczyni starania przez nasze władze naczelne, — żeby zagwarantować dla dzieci legjonistów miejsca w szkołach państwowych i innych, z zapewnieniem 50% zniżki opłat dla lepiej zarabiających, a bezpłatnie dla niezamożnych.
13) Zarząd Oddziału wyjedna ulgi w opłatach w Zdrojowiskach i zwolnienie od opłat klimatycznych dla Legjonistów Polskich.
14) Zbiorowy wniosek łącznie z deklaracją ileową Koła 1. P. P. Leg. przekazano Drowi Goldfingerowi do zreferowania na Klubie Dyskusyjnym i ponowienia go na najbliższym Zebraniu Oddziału.
15) Walne Zebranie postanawia utworzyć przy Bratniej Pomocy Oddziału — Referat i grupy zawodowe złożone przynajmniej z 3 członków.
16) Walne Zebranie poleca Zarządowi Oddziału, by w odstępach co 3 miesiące zwoływał zebrania informacyjno-dyskusyjne, na których członkowie mają być informowani o pracach i zamierzeniach Oddziału.

Powyższe wnioski, wszystkie bez wyjątku, jednogłośnie uchwalono.

Zawieszenie w prawach członka

grozi tym kolegom z Oddz. Zw. Leg. Polsk. w Krakowie, którzy zalegają ze składkami członkowskiemi ponad 1 rok. O ile nie wyrównają zaległości do końca kwietnia b. r., zostaną zawieszeni w prawach członkowskich w myśl § 19 statutu. Wyjątek stanowią ci członkowie, którzy w myśl § 19 statutu zostali z obowiązku płacenia składek czasowo zwolnieni. Równocześnie przypominamy członkom o terminowem spłacaniu zaciągniętych pożyczek.

Nowa organizacja wewnętrzna Oddziału Związku Legjonistów Polskich w Oleandrach

PREZYDJUM:

Prezes: Dr. Korczyński Stanisław
Wiceprezes: Radca Zacharjasiewicz Ign.
Sekretarz: Ob. Rutkowski Andrzej
Skarbnik: Ob. Stankiewicz Stanisław

Członkowie Zarządu:

Dr. Czuchajowski Bolesław
Ob. Garbacki Bolesław
Dr. Gołąb Jan
Ob. Jaźwiecki Michał
Dr. Kwieciński Zdzisław
Mjr. Parkasiewicz Stanisław
Mjr. Passendorfer Władysław
Inż. Rakisz Mieczysław
Ob. Rusinek Adam
Inż. Schoen Tadeusz
Mjr. Szczerba Juljan
Ob. Widliński Jan
Ppułk. Wojakowski Władysław

Komisja weryfikacyjna:

Przewodniczący: Mjr. Passendorfer Wład.
Sekretarz: Inż. Marcisiewicz Władysław

Komisja gospodarcza:

Przewodniczący: Wiceprezes Ignacy Zacharjasiewicz
Sekr.: Ob. Jaźwiecki Michał
Członkowie: Dyr. Kannenberg
Inż. Rakisz Mieczysław
Ob. Rutkowski Andrzej
Ob. Stankiewicz Stanisław
Ppułk. Wojakowski Władysław

Komisja Bratniej Pomocy:

Przewodniczący: Ppułk. Wojakowski Wł.
Zastępca: Ob. Jaźwiecki Michał
Sekretarz: Kossek Stanisław
Sekcje w reorganizacji.

Komisja Pracy Społecznej:

Przewodniczący: Prof. Inż. Jan Sabiński
Sekretarz: Ob. Dynowski Józef

1. Sekcja Odczytowa: Dr. Gadomski Adam
2. Sekcja Kształcenia zawod.: Inż. Sabiński Jan
3. Sekcja Tradycji: Arch. Winkler Wilh.
4. Sekcja Plastyków: Prof. Dzieliński Kaz.
5. Sekcja Wielkokrakowska: Arch. Gawlik Zygmunt
6. Sekcja Pracy zewnętrznej: Dr. Kaz. Harhat-Załuski
7. Sekcja Strzelecka: Inż. Rakisz M.
8. Sekcja Bibljoteka: Ob. Rąbek Alojzy
9. Chór: Ob. Schwertner Bronisław
10. Radjo — Czytelnia — Gry tow.: Świetlica Ob. Tomaszkiewicz

SPRAWY ORGANIZACYJNE.

Komisja Weryfikacyjna.

Przypomina się Obywatelom, że w poniedziałki każdego tygodnia między godziną 18-tą a 20-tą urzęduje Komisja Weryfikacyjna w składzie: przewodniczący ob. mjr. Passendorfer Władysław, sekretarz ob. inż. Marcisiewicz Władysław.

Bratnia Pomoc.

Komisja Bratniej Pomocy ukonstytuowała się w dniu 6 kwietnia b. r. Przewodniczący: Ppułk. Władysław Wojakowski. Zastępca: Ob. Michał Jaźwiecki. Sekretarz: Ob. Stanisław Kossek.

Referaty wchodzące w skład Bratniej Pomocy Pozostają w układzie tym samym jak w roku ubiegłym.

Pierwsze zebranie bezrobotnych, zwołane przez kierownika Bratniej Pomocy dnia 30 marca br., dało możność zarejestrowania i posegregowania członków Oddziału według potrzeb i kwalifikacyj. Bratnia Pomoc poczyniła starania u czynników państwowych i samorząd. na terenie Krakowa w kierunku zatrudnienia wszystkich członków w okresie najbliższym. Ponadto otrzymała zapewnienie przyjęcia do pracy przez dwie Instytucje państwowe, dwudziestu dwuch członków w miesiącu kwietniu na posady stałe, co zmniejszy ilość bezrobotnych do połowy.

Wdowy, sieroty i pozostali członkowie rodzin po legjonistach mają nadal zapewnioną pomoc ze strony Oddziału w miarę posiadanych funduszów.

Bratnia Pomoc w obecnej obsadzie postawiła sobie za cel główny zlikwidować zupełnie bezrobocie w najbliższym okresie a ubogim członkom przyjść z dostateczną pomocą. Przewodniczący Bratniej Pomocy, Ob. Ppłk. Wł. Wojakowski przyjmuje i urzęduje w Oleandrach w każdy wtorek i piątek od godz. 18 do 19.

Święcone Bratniej Pomocy.

Według tradycji lat ubiegłych, Bratnia Pomoc Oddziału Krakowskiego przy wydatnem poparciu Pana Wicewojewody Dra Małaszyńskiego, Pana Wiceprezydenta Dra Klimeckiego jako przedstawiciela Zarządu Miasta, oraz przy pomocy Zarządu Okręgu Zw. Leg. Pol., obdarowała artykułami świątecznemi 194 bezrobotnych i najbiedniejszych Członków Oddziału oraz wdów i sierót po legjonistach.

Przy tej sposobności Bratnia Pomoc stwierdza z przykrością, że napotkała na trudności, gdyż nadesłane przez Koła Pułkowe wykazy były często nieścisłe, przyczem niewykazywały wielu Kolegów prawdziwie potrzebujących pomocy.

Bratnia Pomoc apeluje do wszystkich Kół aby na przyszłość zechciały ułatwiać bardzo ciężkie zadania jakie ciążą na Bratniej Pomocy, zwłaszcza w czasach tak trudnych jak obecnie.

Kolonje wakacyjne dla naszych dzieci.

Wzorem lat ubiegłych Zarząd Oddziału urządzi Kolonje wakacyjne dla dzieci najuboższych i bezrobotnych legjonistów.

Koledzy pragnący wysłać swoje dzieci na kolonje, winni wnieść podania do sekretarjatu Oddziału (Oleandry) w terminie **do końca kwietnia br.** W podaniach należy podać dokładnie imię i nazwisko, wiek dziecka czy i kiedy było szczepione oraz dokładny adres.

Z uwagi na cały szereg formalności wymaganych w związku z przygotowaniem kolonji — podanego wyżej terminu należy **bezwarunkowo dotrzymać.** O ewentualnem szczepieniu zgłoszonych dzieci zawiadomi się dodatkowo.

Przybory potrzebne dzieciom na kolonję należy już obecnie przygotować. Opłatę za pobyt dziecka na kolonji ustali Zarząd dodatkowo po upływie terminu zgłoszeń.

A konto wspomnianej opłaty można już obecnie wpłacać drobne kwoty (ratami) za dzieci, które zamierza się wysłać na kolonje. — Od zebrania bowiem większych funduszów zależało będzie urządzenie kolonji na odpowiedniej stopie, zapewniając dzieciom zdrowy i przyjemny odpoczynek.

Komisja Pracy Społecznej.

Działalność Komisji Pracy Społecznej za rok 1935.

Komisja Pracy Społecznej przy Oddziale Związku Legjonistów Polskich w Krakowie obejmuje m. in. następujące Sekcje:

1. **Sekcja Odczytowa,** jak wykazuje zestawienie, sporządzone przez Zarząd Powszechnych Wykładów Uniwersyteckich, stoi na pierwszem miejscu tak pod względem ilości wygłoszonych odczytów, jak i pod względem frekwencji, wśród wielu organi-

zacyj społeczno-oświatowych na terenie województwa krakowskiego. Bardzo czynną jest również:

2. **Sekcja Kształcenia Zawod.**, która dokształciła 38 obywateli w zakresie 7 klas szkoły powszechnej, 20 obywateli na różnego rodzaju kursach zawodowych, 22 obywateli na kursie organizacyjno - społecznym, obecnie zaś w dalszym ciągu dokształca w zakresie 7 klas szkoły powszechnej, 6-ciu klas gimnazjalnych typu matematyczno-przyrodniczego i w zakresie języków obcych (niemieckiego i francuskiego) ogółem 8% członków Oddziału.

Sekcja Kształcenia Zawodowego obejmuje Podsekcje:

a) Bibljoteczną i b) Świetlicę wraz z Czytelnią.

Bibljoteka obejmuje 1200 tomów oprawnych. Zbiór ten jest skatalogowany i jest uzupełniany darami oraz dziełami zakupywanemi za subwencję Oddziału. Bibljoteka ta cieszy się dużem zainteresowaniem. Korzysta z niej 105 członków.

Świetlica z czytelnią rozporządza ilością 20 czasopism, a więc dzienników, nadsyłanych z różnych stron całej Polski, i najważniejszych tygodników względnie miesięczników. Nadto świetlica jest zaopatrzona w wiele gier towarzyskich oraz posiada aparat radjowy „Ambasador-Telefunken“. Frekwencja w świetlicy jest tak duża, że z trudnością może podołać swemu towarzyskiemu przeznaczeniu.

Sekcja kształcenia zawodowego.

Akcja dokształcania obywateli.

Praca na Kursie 6-ciu klas gimnazjalnych rozpoczęła się w miesiącu listopadzie ubiegłego roku i jest obecnie w pełnym toku. Kurs liczy 18 uczestników, bardzo pilnie uczęszczających codziennie na naukę od godz. 17.30 do 20.30. Jak można stwierdzić, wszyscy oni z zadowoleniem pokonują rozmaite trudności w zdobywaniu wiedzy, która nie przychodzi tak łatwo w dojrzałym już wieku. Ostatnio Zarząd Związku Oddziału Krakowskiego w uznaniu wytrwałej pracy tych obywateli oraz w zrozumieniu ich ciężkich warunków finansowych pospieszył z wydatną pomocą w kwocie 200.— złotych, przyobiecując dalsze swe poparcie. Kurs powyższy będzie trwał do września b. r., poczem kandydaci przystąpią do egzaminu końcowego celem uzyskania świadectwa z ukończonych 6-ciu klas gimnazjalnych.

Kurs dokształcający niższy w zakresie 7 klas szkoły powszechnej dla analfabetów nie odbędzie się obecnie z powodu małej ilości zgłoszeń (4). Gdyby faktycznie nie było u nas analfabetów, byłby to objaw bardzo pocieszający, w rzeczywistości jest jednak inaczej. Życzymy więc tym wszystkim zmiany ich życiowych warunków na lepsze tak, aby dalsze dokształcanie się było dla nich możliwe w jesieni.

Podkreślić należy, że słuchacze mimo starszego wieku i pracy zawodowej, uczęszczają na kursa bardzo pilnie, czyniąc wydatne postępy w naukach.

Sekcja Bibljoteczna.

Krzewienie zamiłowania do czytelnictwa wśród naszych Kolegów i popieranie jego rozwoju przez zwiększanie zbiorów naszej Bibljoteki — kto wie — czy nie jest to jedna z najładniejszych kart naszej działalności społeczno - oświatowej. Dlatego też w dalszym ciągu apelujemy do tych wszystkich obywateli, którym leży na sercu rozwój Oddziału w Oleandrach, ażeby każdy ofiarował choćby jedną książkę, dzięki czemu zbiór nasz, liczący obecnie 1200 tomów, bardzo się wzbogaci.

Jednocześnie dziękujemy dalszym ofiarodawcom, którzy pamiętali o naszym poprzednim apelu. A mianowicie: Ob. Pietruszkiewicz Feliks książek 6, Sandor Józef 1, Stankiewicz Br. 4, Sykutowski Franciszek 19.

Ruch korzystających z bibljoteki jest wielki i zadowalający. Dla wygody członków wypożyczających i celem szybszej ich obsługi zrobiono drugi katalog książek, zestawiony według autorów i oddano go do użytku obywateli.

Celem udostępnienia książek szerszemu ogółowi naszych członków wzywamy tych wszystkich obywateli, którzy dłużej zalegają ze zwrotem wypożyczonych książek, a mianowicie: Ob. Kotecki St., Raczek Adam, Sochański Kazimierz, aby bezzwłocznie oddali je, gdyż w przeciwnym razie zastosujemy wobec nich z całą surowością rygory, wynikające z przepisów regulaminu bibljotecznego.

Nadto wzywamy do zwrotu książek także i tych, którzy zapomnieli w zupełności o oddaniu książek dawniej wypożyczonych, a mianowicie: Ob. Balczarski Fr., Batko Stefan, Filipek Józef, Fuzakowski Antoni, Grobel Józef, Jezioranski Jakób, Kosmola Mieczysław, Łabuda Józef, Nickiel Wincenty, Meilich Henryk, Pindel Franciszek, Sadowiński Ludwik, Treutler Jerzy, Urbański Jan, Wadowski Jan, Stysz.

Ze zwrotem książek zalegają obywatele: Kotecki St., Raczek A., Sochański Kaz.

Zwracamy uwagę, że poza rygorami przewidzianemi regulaminem odnośnie opieszałych czytelników — wobec tych Obywateli, którzy przetrzymując książki uniemożliwiają temsamem korzystanie z nich przez ogół członków.

W wypadku zagubienia lub utraty ksią-

żek apelujemy, aby wyżej wymienieni wpłacili ich równowartość gotówką na ręce Bibljotekarza, Ob. Marjana Tekielskiego.

Nowe dary do Bibljoteki.

W dalszym ciągu ofiarowali do bibljoteki: Pietruszewski Feliks 6 ks. Sandor Józef 1, Stankiewicz Stan. 4. Sykułowski Franciszek 19. Klepalski Wł. 1.

Świetlica.

Daje się w dalszym ciągu zauważyć wzrost życia towarzyskiego w świetlicy. Znajdująca się w niej czytelnia jest przeważnie zapełniona tak, że lokal jest już obecnie stanowczo za mały i nie może pomieścić grona stałych jego bywalców.

Przesyłane do czytelni gazety były przez $1^1/_2$ roku oddawane do Szpitala św. Łazarza, obecnie zaś są odnoszone do Szpitala OO. Bonifratrów, którzy zawsze z podziękowaniem kwitują każdorazowy odbiór dzienników.

Sekcja odczytowa pracuje.

W r. 1936 odbyły się w Oleandrach następujące wykłady:

24 stycznia 1936 r. — Prof. Tadeusz Bocheński: „Z moich wędrówek tatrzańskich“.

31 stycznia 1936 r. — Ks. Dr. Ferdynand Machay: „Praktyczne rady katolika do zwalczania kryzysu gospodarczego“.

4 lutego 1936 r. — Insp. Józef Lorenc: „Praktyczne problemy gospodarcze w dobie obecnej“.

4 lutego 1936 r. — Dr. Adam Gadomski: „Wspomnienie o śp. prof. Żurowskim Prelegencie Sekcji Odczytowej“.

7 lutego 1936 r. — Kazimierz Kalinowski: „Polskie być albo nie być“ z przeźroczami.

14 lutego 1936 r. — Doc. Dr. Kazimierz Piwarski: „Gdańsk dawny i dzisiejszy“.

28 lutego 1936 r. — Dr. Stanisław Leszczycki: „Nowe Niemcy“ z obrazami świetl.

6 marca 1936 r. — Dr. Adam Sokołowski: „Gruźlica i jej zwalczanie“ ilustr. fot.

13 marca 1936 r. — Inż. Kiełpiński: „Polska wyprawa odkrywcza w góry Afryki Północnej“ z obrazami świetlnymi.

20 marca 1936 r. — Ob. Dra Piotra Rysiewicza odczyt o Jakubie Szeli nie odbył się z przyczyn od Prelegenta niezależnych.

27 marca 1936 r. — Ks. Dr. Machay: „Hlinka, wódz Słowaków“.

3 kwietnia 1936 r — Jan Pietrzycki: „Paryż“.

Tradycja.

Sekcja Tradycji uruchomiona została w dniu 4 lutego 1935 r. uchwałą Komisji Pracy Społecznej z zadaniem pielęgnowania tradycji legjonowej — urządzania rocznic, obchodów, wieczorów itp.

Sekcja ukonstytuowała swój Zarząd dnia 8 lutego 1935 następująco:

Przewodniczący: Ob. Inż. Winkler.

Zast. przew.: Ob. Inż. Otowski.

Sekretarz: Ob. Kpt. Wierzbanowski.

Członkowie: Ob. Dr. Goldfinger, Ob. Inż. Marcisiewicz. Ob. Poseł Pochmarski. Ob. Por. Nabel.

Jako członkowie, a zarazem delegaci pułków: Ob. Kom. Wagner, 6 p. p. Leg.; Ob. Mjr. Milli, 5 p. p. Leg.; Ob. Dalewski Fr., 4 p. p. Leg.: Ob. Jasiński Wł., 3 p. p. Leg.; Ob. Por. Cymborski, 1 p. p. Leg.; Ob. Rtm. Kowicki, Form. pozapułk. Brak przedstawicieli 6 Baonu i 1 p. uł. Leg.

Wyznaczeni przez Koła Pułkowe delegaci nie wszyscy brali udział w posiedzeniach i pracach Sekcji, mimo wysyłanych zawiadomień. — Sekcja w czasie od 4. II. do 19. XI. 1935 r. odbyła 15 posiedzeń.

Nie wszystkie Koła Pułkowe dostosowały się do prośby Zarządu Sekcji Tradycji i nie nadesłały dat historycznych dla ułożenia kalendarza legjonowego, w którymby zestawione były chronologicznie wszystkie ważniejsze daty tyczące historji pułków, bitew itp.

Sekcja Tradycji zorganizowała w roku sprawozdawczym następujące obchody i rocznice:

17. lutego obchód rocznicy Rarańczy.

18. marca uroczysty wieczorek w przeddzień Imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz wysłanie adresu hołdowniczego z podpisem członków Oddziału Związku Legjonistów do Warszawy.

11. kwietnia Msza św. żałobna za spokój duszy śp. Gen. Zielińskiego i złożenie wieńca na grobie.

13. maja manifestacja żałobna z powodu śmierci Marszałka.

18. maja współpraca w organizacji pochodu na pogrzebie Marszałka.

6. sierpnia współpraca w organizacji i udział w Zjeździe Legjonistów Polskich.

31. października wieczór ku czci śp. Mączki poety-leg.

Sekcja przygotowała program udziału Związku Leg. w uroczystościach dnia Zadusznego 1 i 2 listopada, obejmujący również złożenie hołdu u trumny Marszałka na Wawelu, jednak z powodów od Sekcji niezależnych — mimo zaaprobowania go przez Prezydjum Oddz. Zw. Leg. w Krakowie, — program ten został pominięty zupełnie bez porozumienia się z Sekcją, co wywołało słuszne

protesty członków Sekcji. Na umyślnie w tym celu zwołanem nadzwyczajnem posiedzeniu Sekcji zapadła jednomyślna uchwała, potępiająca podobne postępowanie oraz uchwalono wstrzymanie się od dalszej pracy w Sekcji, do czasu należytego wyjaśnienia sprawy przez odpowiednią interwencję Zarządu Oddz. Zw. Leg. w Krakowie oraz poczynienie starań, aby podobne wypadki nadal nie powtarzały się. — O powyższych uchwałach zawiadomione zostało Prezydjum Oddz. Zw. Leg. w Krakowie.

Ponieważ do tej pory sprawa nie została definitywnie załatwiona, w myśl uchwalonych postulatów Sekcji, praca w niej uległa zastanowieniu.

Sekretarz: **Wierzbanowski Wł.** Przewodniczący: **Winkler Wilhelm**

Klub Dyskusyjny.

Z inicjatywy grupy członków Legj. Oddziału Krakowskiego — wyłoniła się koncepcja zorganizowania stałych dyskusyj nad zagadnieniami i problemami z wszystkich dziedzin natury **społecznej, politycznej i gospodarczej,** z któremi w życiu codziennem musimy mieć stale do czynienia. To dało początek zorganizowania w połowie 1935 r. rozmów i dyskusyj na tematy najżywotniejszych kwestyj.

Pierwsze zebrania odbywały się dorywczo pod przewodnictwem kolejnem według starszeństwa uczestników. Formę tą postanowiono wreszcie usprawnić i ująć w pewien system. Wyłoniono Komitet ścisły, który przygotował i dał trwałe formy, stwarzając przytem system i plan działania na pewien okres.

W dniu 5 marca 1936 r. tenże Komitet ścisły na posiedzeniu swem w Oleandrach wyłonił z pośród siebie stałego przewodniczącego **Klubu Dyskusyjnego** w osobie ob. ppłk. Wojakowskiego Władysława i sekretarza Klubu ob. Kosseka Stanisława.

Komitet ścisły uchwalił zadanie na dnie najbliższe:

1) Wciągnąć o ile możności jaknajwiększe grono współpracujących Kolegów.

2) Przygotować regulamin i program pracy na okres bieżącego roku kalendarzowego.

Przy tej sposobności Komitet ścisły zwraca się z apelem **do wszystkich Komisyj, Sekcyj i Kół Pułkowych** o wydelegowanie stałych przedstawicieli do Klubu Dyskusyjnego, a zwłaszcza znawców i specjalistów od zagadnień, do których rozpatrywania Klub Dyskusyjny jest powołany. W tej sprawie porozumieć należy się ze sekretarzem Klubu, urzędującym we wtorki i piątki w Oddziale od g. 18—20.

Na ręce sekretarza należy też zgłaszać **tematy,** jakie Koledzy pragnęliby omawiać na najbliższych posiedzeniach Klubu.

P. O. W. włoskiego frontu!

W dniu 4 bm. w Oleandrach odbyło się zebranie organizacyjne oficerów i szeregowych b. 12 D. P. a. oraz b. legjonistów I. Brygady Józefa Piłsudskiego zgrupowanych w organizacji P. O. W. front włoski i organizacji „Wolność".

Zebranie uchwaliło wyłonienie komitetu organizacyjnego dla przeprowadzenia rejestracji ówcześnie działających, zebrania materjału historycznego oraz zorganizowania ogólnego zjazdu w Krakowie w jesieni br.

W skład Komitetu weszli: Gen. Bryg. Władysław Langner Dca O. K. IV. Łódź jako Przewodn. oraz Pp. Notarjusz Dr. Wawrzyniec Typrowicz, Lwów, ul. Batorego 9; Płk. Alojzy Wir-Konas Dca P. D. 21 D. G. Bielsko; Ppłk. Władysław Wojakowski, Kraków, Olszyny 11; Adwokat Dr. Stanisław Kawczak, Warszawa, Nowogródzka 46; Poseł Dr. Robert Jahoda-Żółtowski, Kraków, Gołębia 4; Ppłk. Stanisław Plappert, Kraków, Szpitalna 20; Mjr. Władysław Kornaus, Rabka, Ofic. Dom Wypoczynkowy — jako członkowie.

W zebraniu wzięli udział oprócz wyż. wym. poseł Dr. Kazimierz Duch, Mjr. Władysław Kiełbasa, Kpt. Juljusz Nowak, Adwokat Dr. Edmund Karp, Adwokat Dr. Tadeusz Dąbrowski, Kpt. Tadeusz Klein i Kpt. Zieliński, ten ostatni w charakterze delegata wojskowego biura historycznego M. S. Wojsk.

Po ukonstytuowaniu się Komitetu wysłano telegram do Generała Rydza-Śmigłego z wyrazami żołnierskiego hołdu — jako ówczesnemu Komendantowi P. O. W., jemu bowiem organizacja „Wolność" w swej pracy niepodległościowej podlegała. Komitet postanowił wydać komunikat prasowy wzywający wszystkich biorących wówczas udział w pracy niepodległościowej na froncie włoskim lub w organizacji „Wolność" do zgłaszania swych adresów.

Funkcje organizatora zjazdu objął **Podpułkownik Władysław Wojakowski, Kraków, Olszyny 11,** Sekretarza Podpułkownik Stanisław Plappert, Kraków, Szpitalna 20. zaś opracowanie referatu historycznego przejęła Komisja w składzie posła Dra Kazimierza Ducha i Adwokata Dra Kawczaka.

Legjoniści-inwalidzi i Niepodległościowcy!

Zgłaszajcie swoje pretensje do renty! Ostatni termin mija z końcem b. roku.

Wśród b. legjonistów jak również wśród wdów, rodziców i sierot po tychże, znajduje się znaczny odsetek osób, które dotąd jeszcze nie zgłaszały roszczeń o zaopatrzenie, względnie wnieśli te roszczenia po dniu 31. XII. 1930 r., a więc po terminie ustawowym. Znowelizowanie art. 29 ustawy inwalidzkiej daje obecnie tym wszystkim osobom możność ubiegania się o zaopatrzenie z mocy ustawy inwalidzkiej.

Podkreślamy jednak, że obecna dodatkowa rejestracja roszczeń jest warunkowa, albowiem uzależniona jest od decyzji Ministra Opieki Społecznej względnie Ministra Skarbu, a nadto termin zgłaszania roszczeń jest ściśle ograniczony tylko do 31 grudnia 1936 roku i nie będzie prolongowany.

Poniżej podajemy w streszczeniu kilka wskazówek, jak należy ubiegać się o zaopatrzenie z tejże ustawy.

Przedewszystkiem należy przyjąć jako zasadę ogólną, dotyczącą tak **b. legjonistów, jak i pozostałych rodzin po tychże, że roszczenia należy wnosić bez względu na to, czy poprzednio tj. po dniu 31 grudnia 1930 r. roszczenia takie były już wnoszone, czy też dotąd jeszcze nie czyniono w tym kierunku żadnych starań.**

B. legjoniści, którzy w czasie służby w Legjonach Polskich a następnie bądź w POW., bądź w b. armjach zaborczych, bądź w Wojsku Polskiem lub wreszcie w innych formacjach w okresie wojny, doznali uszczerbku na zdrowiu wskutek zranienia, kontuzji lub choroby, **podania winni wnosić do Ministra Opieki Społecznej przez właściwe Starostwo** (Referat Spraw Inwalidzkich).

Treść podania winna zawierać:

a) właściwą prośbę o uwzględnienie zgłoszenia roszczenia na mocy ustawy ogłoszonej w Dz. Ust. R. P. Nr. 85 poz. 522 z 1935 r., z podaniem przyczyn, skłaniających o ubieganie się o zaopatrzenie inwalidzkie,

b) ścisłe dane z przebiegu służby wojskowej w Legjonach Polskich od chwili wstąpienia aż do czasu zwolnienia, a następnie ewentualny dalszy przebieg służby wojskowej po zwolnieniu z Legjonów,

c) dokładny opis, jakich uszkodzeń zdrowia doznano w czasie służby w Legjonach względnie w innych formacjach po zwolnieniu z Legjonów, oraz w jakich szpitalach przebywał na leczeniu,

d) na jakie uszkodzenia zdrowia obecnie zgłaszający roszczenia uskarża się i jakie fakty oraz okoliczności z czasu służby wojskowej uważa za przyczynę ich powstania lub pogorszenia,

e) do prośby należy dołączyć dokumenty z przebiegu służby legjonowej, książki wojskowe legjonowe, karty szpitalne, dekrety odznaczeń itp., względnie ich odpisy), które stwierdziłyby okoliczności naprowadzone w podaniu. W wypadku braku dowodów na potwierdzenie okoliczności nabycia choroby lub zranienia, należy podać nazwiska i adresy świadków, którzy będą mogli złożyć swe zeznania.

Osoby pozostałe po zmarłych, poległych lub zaginionych b. legjonistach, podania wnoszą do Ministra Skarbu przez odnośną Izbę Skarbową, a mianowicie dla zamieszkałych na terenie Małopolski przez Izbę Skarbową w Krakowie, ul. Skarbowa.

Podania pozostałych winny zawierać:

a) właściwą prośbę o uwzględnienie dodatkowego zgłoszenia roszczeń po myśli ustawy ogłoszonej w Dz. Ust. R. P. Nr. 85 poz. 522 z 1935 r.,

b) dowody służby wojskowej w Legjonach Polskich i następnie w innych formacjach po zwolnieniu z Leg Pol. (męża, ojca lub syna),

c) metrykę śmierci (męża, ojca lub syna) wraz z określeniem przyczyny zgonu,

d) jeśli w metryce śmierci brak jest przyczyny zgonu, należy przedstawić świadectwo lekarskie, stwierdzające bezpośrednią przyczynę śmierci.

e) jeśli proszący nie posiada tych dokumentów, winien wskazać oddział, w którym poległy lub zmarły pełnił bezpośrednio przed śmiercią służbę wojskową, w wypadku zaś jeśli śmierć nastąpiła w szpitalu, należy wskazać ten szpital,

f) dokumenty, że zmarły położył zasługi w walkach o niepodległość Rzeczypospolitej, któremi mogą być odpisy poświadczenia służby w Legjonach, opinje przełożonych, dekrety odznaczeń itp.,

g) metrykę urodzenia proszących i dzieci żyjących,

h) świadectwo ubóstwa, stwierdzające, że

prosżący nie posiada niezbędnych środków do utrzymania,

i) zaświadczenie, że prosząca żyła we wspólności małżeńskiej (dotyczy wdów),

j) zaświadczenie, że poza zmarłym niema innych członków rodziny prawnie zobowiązanych i będących w stanie dać utrzymanie, że nadto zmarły był jedynym żywicielem (dotyczy rodziców).

Z uwagi, że podstawowym warunkiem do przyznania zaopatrzenia dla pozostałych jest okoliczność, że śmierć pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową, przeto do podań muszą być koniecznie dołączone dokumenty wymienione pod c), d), e), oraz f).

Zwracamy uwagę, że pozostali po b. legjonistach (wdowy, rodzice, sieroty) z ustawy z dnia 13. I. 1936 r. o **zaopatrzeniu osób** szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego będą mogli ubiegać się o zaopatrzenie **z tejże ustawy tylko w tym wypadku jeżeli zmarły lub poległy posiadał nadany Krzyż Niepodległości.** — Natomiast **art. 29 ustawy inwalidzkiej,** jako warunek stawia, aby zmarły, lub poległy, lub zaginiony położył zasługi w walkach o niepodległość Polski. Wynika zatem z porównania tych dwóch ustaw, że przy ubieganiu się o zaopatrzenie z ustawy inwalidzkiej, **posiadanie Krzyża Niepodległości nie jest warunkiem koniecznym.** Pozatem zwracamy uwagę, że zaopatrzenie z mocy ustawy z dnia 13. I. 1936 r. następuje od pierwszego dnia miesiąca po przyznaniu zaopatrzenia, natomiast z mocy ustawy inwalidzkiej od pierwszego dnia miesiąca po zgłoszeniu roszczenia. Z tych też względów wnoszenie prośb o zaopatrzenie z mocy ustawy inwalidzkiej należy robić w przyśpieszonem tempie.

Termin zgłaszania roszczeń jest otwarty **tylko do 31 grudnia 1936 r.** i ze strony naszego Związku powinniśmy uczynić wszelkie możliwe wysiłki, aby wszyscy b. legjoniści i pozostałe po tychże rodziny, **bez względu na to, czy są członkami Związku,** czy nie, w tym terminie zostały poinformowane o możliwości ubiegania się o zaopatrzenie, gdyż tylko w ten sposób wypełnimy nasz obowiązek w stosunku do naszych towarzyszy broni oraz temsamem osiągniemy właściwy cel naszych paroletnich wysiłków, idących w kierunku ustawowego zaopatrzenia wyżej wspomnianych osób.

Koła Pułkowe.

Koło Czwartaków.

Nowe władze Koła.

Na Walnem Zgromadzeniu w dniu 5-go stycznia 1936 r. został wybrany nowy Zarząd Koła w osobach: Prezes — Senator Dr. Emil Bobrowski, Wiceprezes — Syndyk Dr. Karol Bunsch, Sekretarz — Dr. Jan Bardel, Skarbnik — Jan Ważny-Borucki, Kierownik Pom. Kol. — Ppłk. Aleksander Wójcicki, Zastępca Kier. Pom. Kol. — Kpt. Edward Ringler.

Członkowie bez przydziału: Radca Jan Siatka, Jan Witek.

Sąd Honorowy: Poseł Dr. Bolesław Pochmarski, Prezes Sądu Okr. — Dr. Stanisław Scheuring, Rejent Dr. Zdzisław Traczewski.

Komisja Rewizyjna: Przewodniczący: Dr. Stanisław Scheuring, Członkowie: Tadeusz Dalewski, Kom. Mieczysław Królikiewicz.

Terminy urzędowania:

Wiceprezes Dr. Karol Bunsch przyjmuje w sprawach członkowskich we środy od godziny 16—18 u siebie przy ul. Retoryka 15. We wszystkich sprawach organizacyjnych należy zwracać się do Sekretarza Zarządu Okręgu Kol. Dra Jana Bardla, który urzęduje w kancelarji swej w Krakowie, Mały Rynek L. 1, II p. we czwartki od godz. 19 do 20.30.

Kierownik Pomocy Koleżeńskiej Ppłk. Aleksander Wójcicki przyjmuje w poniedziałki w biurze swem przy ul. Zwierzynieckiej L. 26 — od godz. 12-ej do 13-tej.

Zastępca Kierownika Pomocy Koleżeńskiej — Kpt. Edward Ringler załatwia wszystkie sprawy do Referatu Pomocy Koleżeńskiej należące — w kancelarji Dra J. Bardla (Mały Rynek 1, II p.) — we środy od godz. 19-tej do 20.30.

Prosimy Kolegów o przestrzeganie terminów, oraz o zwracanie się ze sprawami do właściwych referentów.

Dyżury:

Dyżury członków Zarządu Koła odbywają się w każdy wtorek między godzinami 19 do 20-tej w Związku Legjonistów, Kraków — Oleandry.

Redakcja „Oleandrów“ zwraca się z wezwaniem do wszystkich Kół Pułkowych, aby nadsyłały swoje Komunikaty, celem zamieszczenia tychże w następnych numerach. Adres: Sekretarjat Oddziału: Redakcja „Oleandrów“.

Nakładem Związku Legjonistów Polskich. Oddział w Krakowie.
Za Zarząd: Wiceprez. Ignacy Zacharjasiewicz. — Red. Dr. Piotr Rysiewicz.

Druk ukończono dnia 9 kwietnia 1936 r.

Odbito czcionkami Drukarni Ludowej w Krakowie, ul. Dunajewskiego 5. pod zarządem Władysława Morawieckiego